

Zendingsbode

Evangelisten SEZ

Ds. B. Coster, Vallgorguina
bij Barcelona, Spanje
J. Haeser, Hardinxveld-G'dam
(Cubawerk)

Steunpunten Cuba

Ds. H. Bermúdez, Sancti Spíritus
(West en Midden)
Ds. J.C. Samón, Baracoa (Oost)

Achtergrond

De SEZ is in 1952 opgericht op initiatief van wijlen professor G. Wisse en anderen, in een tijd toen de protestanten in Spanje verdrukt werden.

Nu materiële hulp aan protestanten in Spanje niet langer nodig is, vormen het bijbelcursuswerk en de leatuurverspreiding de ruggengraat van het werk van de SEZ in Spanje en Cuba.

Omslag

Predikanten van Los Pinos Nuevos en hun vrouwen blij met in Cuba gedrukte boeken. Bunyan en Pink ontbreken nog... Zie pag. 10/11 over drukproject.

Zendingsbode

Contactblad

Stichting SPAANSE EVANGELISCHE ZENDING
(verschijnt ieder kwartaal)
Abonnementsprijs € 5,- per jaar

Administratie/Kantoor

SEZ p/a J. Haeser, medewerker binnenland
Postbus 273, 3370 AG Hardinxveld-Giessendam
tel./fax 06-27269502 – b.g.g. 06-28298697
e-mail: info@sez.st – www.sez.st

Redactie

ds. P.J. Teeuw, Jan Steenlaan 6, 3351 RB Papendrecht,
tel. 078 61 50 415

Bestuur SEZ

ds. A.C. Uitslag, Urk (voorz.);
ds. L. Blok, Gorinchem (2e voorz.);
B. van den Belt MA, Kampen (secr.);
A. Stam, Sliedrecht (2e secr.);
drs. B. Verweij RA, Leersum (penningm.);
P.J. Boers AA, Streefkerk (2e penningm.);
ds. A. Hoekman, Alphen a/d Rijn;
dr. ir. N.P. Moens, Veenendaal;
A.M. Pols, Ouderkerk a/d IJssel;
ds. P.J. Teeuw, Papendrecht;
ds. D. Zoet, Ouddorp.

De bestuursleden van de SEZ behoren tot de Prot. Kerk in Ned. (herv.); de Herst. Herv. Kerk; de Chr. Geref. Kerken; de Geref. Gem.; de Geref. Gem. in Ned. en de Oud Geref. Gem. in Ned.

Bankrekening

NL65 RABO 0301 9573 63 t.n.v. SEZ, Hardinxveld-Giessendam

**Bezoek ook onze webshop:
shop.sez.st**

Voorlichting

Wij komen graag naar uw school of vereniging met actuele voorlichting (met of zonder powerpoint-presentatie) over Spanje of Cuba. **Bel 06-27269502 – b.g.g. 06-28298697.**
(voor alle data in dit nummer geldt: D.V.)

- 7 november** Linschoten, PKN (herv.), vrouwenvereniging
- 10 november** Asperen, Hervormde Kerk, benefietconcert
Kees Doornhein, 20.00 uur
- 14 november** Zuilichem, HHK, contactmiddag
- 7 december** Terwolde-De Vecht, GG, jeugdvereniging +12
- 7 december** Scherpenisse, GG, jeugdvereniging

Cubaanse jongeren kwetsbaar

- 4 Meditatie
- 5 Zendingsmiddag
- 6 Nieuws
- 8 Jongeren
- 9 Dank aan kinderen en organist
- 10 Kleurrijke toelichting Najaarsactie
- 12 Actualiteiten Cuba

- 14 Nieuwe medewerkers
- 15 Reformatieherdenkingen
- 16 Hoe schenk ik aan de SEZ?
- 17 Actuele foto's IBSTE, Spanje
- 18 Bijbels voor slaven
- 20 Postzegels

Niets doen zonder de Heere Jezus

Want zonder Mij kunt gij niets doen.

Johannes 15:5c

Misschien zegt u die dit leest wel: Als ik mijn bril niet op had, kon ik geen letter hiervan lezen. De Heere Jezus zegt tegen ons: *Zonder Mij kunt gij niets doen*. Hij bedoelt daarmee niet, dat we zonder verbondenheid met Hem niet naar de winkel kunnen gaan, autorijden, slapen of werken. De Heere Jezus bedoelt dat we Hem nodig hebben om vruchtbaar voor God te leven.

Want zonder Mij kunt gij niets doen. Dit woord is onderdeel van het gedeelte waarin de Heere Jezus tegen Zijn volgelingen zegt dat Zijn Vader de Landman is, Hijzelf is de ware Wijnstok en ieder die door het geloof met Hem leeft, is rank aan de Wijnstok. En juist als rank aan de wijnstok kan de gelovige vrucht dragen.

Een rank los van de wijnstok, draagt geen vrucht maar verwelkt en gaat dood. In het Oude Testament spreekt God over Israël als over Zijn wijngaard. Maar steeds lezen we dat deze wijngaard God geen vruchten oplevert. Israël is steeds weer ongelovig, ongehoorzaam en liefdeloos: zover brengen wij het van onszelf.

Maar Jezus is in de wereld gekomen; Gods Zoon werd mens. Hij is de WARE wijnstok. De enige echte Vruchtdrager voor God. En vrucht dragen voor de Heere gaat voortaan nog maar op één manier:

door rank te zijn aan die Wijnstok. Daarom is het allerbelangrijkste voor alle mensen, of ze Spaans of Nederlands spreken, of ze bij kerk en geloof zijn groot gekomen of niet, dat zij de Heere Jezus kennen en door het geloof aan Hem verbonden zijn. Is dit geloof er bij u nog niet? Dan staat u nog aan de kant van het ongelooft. Hoor naar de Heere Jezus, Die u tot Zich roept.

Een sterk en gezond iemand zonder de Heere Jezus draagt geen vrucht voor God. Een ziek en zwak iemand die van de Heere Jezus leeft, kan niet onvruchtbaar zijn. Joni Eareckson Tada (1949) raakte op jonge leeftijd door een ongeval vanaf haar schouders verlamd. Toch is haar leven sindsdien, doordat ze in Christus is en door Hem mag leven, een grote zegen voor veel mensen geweest.

Onvruchtbare dagen zijn het waarin we niet aan God denken en op eigen kracht bezig zijn. Vruchtbare dagen worden het als we alles van de Heere Jezus verwachten. We hebben Hem nodig, we hebben Hem lief, we steunen op Hem. Dan geven we God de eer, we krijgen kracht om te bidden voor onszelf en anderen, en we hebben graag wat over voor iemand die het nodig heeft, we belijden Zijn Naam voor de mensen. Zo worden we ook vruchtbare zendingsarbeiders. Thuis en op het zendingsveld.

*Het bereiken van de verste uithoeken van Cuba is moeilijk,
vaak ook in letterlijk opzicht...*

Jaarlijkse Zendingsmiddag

Attentie:
gewijzigde locatie!!

Wij nodigen alle comitéleden, contactpersonen, vrijwilligers, kerkenraden, maar ook iedere belangstellende hartelijk uit naar onze jaarlijkse Zendingsmiddag te komen. Brengt u maar zo veel mogelijk mensen mee!

- Datum** zaterdag 24 november, aanvang 14.00 uur. Sluiting ca. 16.15 uur.
- Plaats** kerk Geref. Gemeente, Buitendams 118, 3371 BN, Hardinxveld-Giessendam (ruime parkeergelegenheid).
- Agenda (o.a.)**
- Openingstoespraak voorz. ds. A.C. Uitslag:
 - 'Zending onderweg naar (de grote) morgen'**
 - In Memoriam Cubavrijwilligster Plonie Landman (presentatie door haar man met beelden uit Cubareizen)
 - Afscheid van vrijwilligster mevr. S.M. Aleman-van Herpen
 - PAUZE
 - Laatste terugblik en vooruitblik van Cubacoördinator J. Haeser:
 - 'Alsnog reformatie op het Cuba van morgen?'**
 - Kennismaking met nieuwe medewerkers
 - Sluiting (slotpsalm en dankgebed): ds. D. Zoet
- Verkooptafels** In de hal verkooptafels met (tweedehands) boeken, cd's, speelgoed, handvaardigheidsartikelen, textiel, bloemen, enz. Betalen kan in contanten en per machtiging.

Plonie Landman overleden

Op 29 juni werd door de Heere Thuis gehaald onze vrijwilligster Plonie Landman-de Wit, na een lange periode van ziekte. Ze is 61 jaar geworden. Op 4 juli is zij begraven op Oud-Kralingen, na een rouwdienst geleid door ds. A.J.T. Ruis.

Bijna 25 jaar is Plonie voor onze stichting werkzaam geweest: bij het onderhouden van schriftelijke en mondelinge contacten met Spaanssprekenden in Cuba en in Nederland. Ook door, samen met haar man, deel te nemen aan visitatiebezoeken aan Cuba. En door het inzingen, met anderen, van een zeer gewaardeerde cd met Spaanstalige psalmen en liederen.

Wij danken de Heere voor alles wat Hij ons in haar geschonken heeft. Haar man Kees, haar moeder en de gehele familie bidden wij de genadige en troostende nabijheid van de Heere God toe.

Webshop > veel gebruikte (en nieuwe) boeken en cd's!

Wist u dat:

- in de webshop al circa 700 titels beschikbaar zijn?
- de prijzen relatief laag zijn?
- steeds nieuwe titels worden geplaatst?
- er veel theologische boeken zijn van allerlei theologen, van predikanten uit de verschillende kerkgenootschappen en ook van oudvaders?
- er voor de jongeren ook kinder- en jeugdboeken zijn?
- er diverse dagboeken beschikbaar zijn? (bijvoorbeeld alvast voor volgend jaar)
- er zelfs foto- en kookboeken; boeken over het Koninklijk Huis en gedichtenbundels beschikbaar zijn?
- er een scala aan orgel-, orkest- en zang-cd's te koop is?
- de opbrengst van onze webshop voor 100% ten goede komt aan de SEZ?
- het ook leuk is om daar een cadeau te kopen?

Heeft u al gekeken in onze webshop? shop.sez.st

Hieronder enkele voorbeelden:

- *Bericht voor jou! Dagboek voor tieners*
- *De Kronieken van Sion*, Bodie Thoene; alle delen in 3 banden
- *Kom ga met ons – 52 meditaties*, ds. D. Heemskerk e.a.
- *Deo Cantemus* – diverse cd's
- *Preken-cd's* van ds. M.J. Kater

Advertentie- mogelijkheid

Dankzij de toegenomen omvang van ons blad kunnen er voortaan ook advertenties in de Zendingsbode worden opgenomen. Neem voor mogelijkheden en tarieven contact per e-mail of telefoon op met ons kantoor.

Najaarsactie

Bij dit nummer treft u een accept aan voor de gebruikelijke Najaarsactie. De actie is gericht op het (her)drukken op grote schaal van Bijbels-gefundeerde lectuur voor Cuba. Op de grote drukmachine in Cuba zelf, die indertijd is betaald door een lezersactie van het Reformatorisch Dagblad (DEL-actie). Als eerste de 'Heilige Oorlog' van John Bunyan. De Spaanse versie is al lang uitverkocht en er is veel vraag naar. Onder de zegen van de Almachtige kunnen via dit project prachtige dingen bereikt worden: verantwoorde lectuur voor velen. Bovendien besparen we daardoor veel geld aan verzendkosten, die inmiddels tot grote hoogte gestegen zijn. Dus hoeven we dan minder keren 'nee' te zeggen bij andere verzoeken om lectuur. Wij vragen om uw gebed en om uw financiële steun voor deze actie. Andere keren hebt u ons nooit teleurgesteld, dus wij durven best een beetje hopen op een mooie opbrengst. (Zie pags. 10/11 voor informatie in woord en beeld over de actie).

Bestuur SEZ

De povere bibliotheek van een predikant in het Cubaanse stadje Niquero. Hopelijk kan spoedig de in Cuba herdrukte versie van de 'Heilige Oorlog' van Bunyan aan dit plankje worden toegevoegd.

e-mailadressen SEZ

Met de komst van nieuwe medewerkers is ook onze elektronische adressering aangepast, als volgt:

info@sez.st :algemene vragen, mededelingen en informatie

voorlichting@sez.st :voor vragen over publiciteit, voorlichting en fondsenwerving

cuba@sez.st :de Cubacoördinator; dus voor vragen over ons werk in Cuba.

Ons oude e-mailadres sez@kliksafe.nl komt op termijn te vervallen. We verzoeken u dat e-mailadres te vervangen door **info@sez.st**

Website blijft ongewijzigd: **www.sez.st**

Plaquette voor zendeling

Op zaterdag 26 mei jl. werd in de Spaanse stad Moral de Calatrava een tegeltableau onthuld ter herinnering aan een van de grote buitenlandse zendingen van begin 20^e eeuw, de Brit Percy Buffard (1883-1958). Hij richtte de Spanish Evangelical Mission (MEE in het Spaans) op. Het werk begon officieel in 1917 in de stad Valdepeñas (provincie Ciudad Real). Vandaar uit evangeliseerde 'Don Percy', zoals de Spanjaarden hem noemden, in tal van steden en dorpen, vooral in Zuid-Spanje. Daarom is de MEE ook wel 'Misión de Valdepeñas' genoemd.

Het tegeltableau aan de protestantse kerk in Moral de Calatrava ter herinnering aan zendeling Percy Buffard (Foto Ceclam).

Het gezin Pérez. V.l.n.r. María Elizabet, María, mevr. Diana Pérez, ds. Roberto Pérez.

De bijzondere motorfiets van pa

Als wij de woning van ds. Roberto Pérez Vega in het dorp Levisa binnenstappen, vallen twee dingen onmiddellijk op: de overall waarin de pinksterpredikant loopt + zijn bijzondere motorfiets.

Ds Pérez schaamt zich niet voor het Evangelie. Zijn lichte motorfiets is gesierd met een bordje met daarop de naam van de predikant en van zijn kerk. Het predikantenechtpaar heeft twee dochters: María Elizabet en María. Het oudste meisje doet niet erg spontaan, totdat... Totdat wij haar vragen naar haar *albúm de quinceañera*. Het bereiken van de 15-jarige leeftijd is voor ieder Cubaans meisje iets heel bijzonders. Dan telt ze quince años (vijftien jaren) en is ze dus een quinceañera. Dat wordt gevierd met een diner en een uitgebreide fotoreportage in een mooi gebouw en met de mooiste denkbare jurken aan – waarvan iedere Cubaanse fotograaf een hele collectie heeft klaarliggen. Zo'n album koestert de 15-jarige haar hele leven als een dierbare schat.

De predikant en zijn vrouw zijn dankbaar dat hun dochters altijd de zondagse diensten en de kerke-

lijke activiteiten bijwonen. Deze kerk 'Ríos de Agua' telt 30 leden, 6 bezoekers en 20 kinderen.

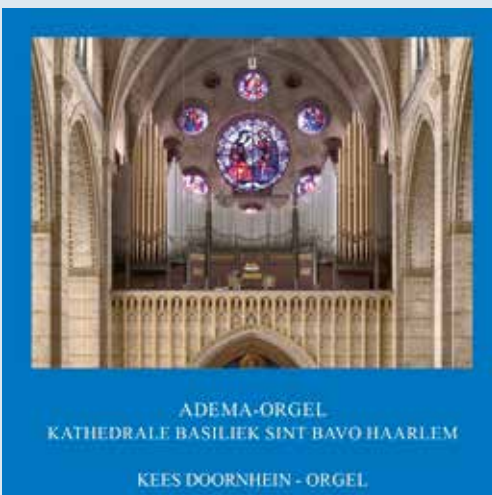
We moeten maar niet onderschatten wat het voor een Cubaanse quinceañera en leeftijdgenoten betekent om christen te zijn. Vanaf hun prilste jeugd worden ze op school overgoten met de leer van het historisch materialisme. Anders gezegd: 'het communisme is de heilstaat'. En ook met de evolutieleer. Sommige leerlingen krijgen een laag cijfer als ze in een werkstuk verwijzen naar het christendom. Ook de buurt heeft geen gunstige invloed: Elizabet en Maria behoren tot een minderheid van protestantse jongeren in het dorp. Iedereen van hun leeftijd gaat naar dancings, bioscopen enz. in de grote badplaatsen dichtbij, aan de noordkust van Cuba. Als we bidden voor Cubaanse protestanten, mogen zulke kwetsbare jongeren wel een bijzonder plekje in ons hart hebben.

En de overall van vader? Cubaanse predikanten met zo'n kleine achterban moeten er altijd een bijbaantje bij zoeken...

Dank aan ...

... de kinderen van de Augustinusschool in Papendrecht. Het afgelopen schoolseizoen werd het meegebrachte zendingsgeld steeds bestemd voor de SEZ. Het leverde een totaalbedrag op van € 1.738,95. Jongelui, wij zijn heel erg blij met dit prachtige bedrag! Heel veel predikanten, studenten en kerkgangers in Cuba vragen ons: 'Hebt u voor mij ook zo'n goed boek, zoals van Bunyan?' Allemaal hartelijk bedankt!

Kinderen van de Augustinusschool in Papendrecht brachten een schooljaar lang zendingsgeld mee voor de SEZ. Vier van de 179 leerlingen laten de opbrengst zien.

Het Adema-orgel in Haarlem, waar de 5^e cd van Kees Doornhein opgenomen werd.

... ook heel veel dank aan **organist Kees Doornhein**. Op 12 mei 2018 gaf hij een benefietconcert voor de SEZ in de Adventkerk in Veenendaal. Dat stond in het teken van 'Het gebed des Heeren'. En voor 10 november, om 20.00 uur, staat er opnieuw een benefietconcert gepland. Ditmaal in de Hervormde Kerk te Asperen. Al vijf keer heeft deze organist een cd ingespeeld waarvan de opbrengst geheel ten goede van de SEZ komt. De laatste cd werd opgenomen in de kathedrale basiliek St. Bavo te Haarlem. Deze cd (€ 11,95) en die van het orgel in de Elandstraatkerk, Den Haag (€ 9,50) zijn nog leverbaar (prijzen excl. verzendkosten). Te bestellen via onze webshop: shop.sez.st of bij onze voorlichter D.C. de Korte (dcdekorte@gmail.com), tel. 078 613 69 67.

Najaarsactie 2018: reformatorische

In een communistisch land als Cuba christelijke boeken drukken?

Dat was sinds 1959 vrijwel onmogelijk. Maar nú kan het massaal. Op de SEZ-drukmachine in Cuba zelf. Tenminste, als u ons met deze actie weer flink steunt. En zo bijdraagt aan de verspreiding van het Bijbelse gedachtegoed. En... aan een grote besparing op verzendkosten!

1 Drukkerij op seminarie LPN (zwarte pijl) ligt dicht bij SEZ-distributiepunt Sancti Spiritus.

2 Kantoor en bibliotheek seminarie LPN

Moeizame geschiedenis

- 2004 Cuba sluit grenzen voor grote hoeveelheden chr. lectuur
- 2007 SEZ vermenigvuldigt zelf cursussen op Cuba
- 2010/11 Achterban zorgt via DEL (RD-lezersactie) voor hypermoderne drukpers
- 2015 Drukpers met omweg in Cuba geplaatst
- 2016 Eerste drukwerk gereed
- 2018 Drukpers klaar voor massaal boekdrukwerk

boeken in Cuba drukken?!

Steun ons ruimhartig, zodat wij de leer van de Reformatie breed kunnen uitdragen!
Stort uw bijdrage op:
NL65 RABO 0301 9573 63
t.n.v. Spaanse Evangelische Zending onder vermelding van Najaarsactie.

Waar drukken? En waarom daar?

- Centraal in Cuba (plaats: Oliver)
- Drukkerij op seminarie met drukvergunning
- Betrouwbaar kerkverband: Los Pinos Nuevos (LPN)
- Kerk verbreid over heel Cuba = goed transport
- Dicht bij SEZ-distributiecentrum Sancti Spiritus

SEZ-delegatie (ds. A.C. Uitslag en J. Haeser) met drukker bij de grote drukmachine (DEL-actie)

3

3

Waar het om gaat: stevig en aantrekkelijk eindproduct.

4

4

Hun vragen – onze mogelijkheden

- Ruim 1450 predikanten en studenten smeken om boeken
- Behoeftte aan boeken van de Puriteinen
- Kerken hebben vaak tientallen leiders zonder opleiding
- Ook vanuit de 40.000 Bijbelcursisten Cuba vraag naar lectuur
- Drukkers geschikt voor dit soort drukwerk
- Lang uitverkochte 'Heilige Oorlog' van Bunyan als eerste drukken
- Op termijn ook veel andere werken herdrukken in Cuba (zoals 'Soevereiniteit van God' van Pink en 'Christenreis' en 'Christinnereis').

ACTUEEL CUBA

Verslag nood(hulp)

Het leven op het eiland wordt nog steeds enorm beïnvloed door de ernstige gevolgen van de laatste twee orkanen. De materiële schade en de schade aan de natuur door de orkaan Matthew (2016) waren ernstiger dan die van orkaan Irma (2017). Maar Irma verwoestte een veel groter deel van de voedselooft in Midden-Cuba, mede door grote overstromingen na hevige regenval. Met voor het hele eiland dit jaar grote schaarste.

Matthew

Het gebied getroffen door Matthew is een bergachtige zone met relatief weinig landbouw. Alleen de cacao- en de koffieoogst hadden hier danig te lijden. Door de afgelegen ligging zijn hier echter nog steeds dorpen waar maar heel weinig hulp gekomen is. Fijn dat we als SEZ daar een aantal kerkelijke gemeenten konden helpen. Inmiddels zijn onze hulpacties daar beëindigd. Acht van deze 12 gemeenten konden geholpen worden dankzij het Deputaatschap Bijzonder Noden van de Geref. Gemeenten; en twee gemeenten door een anoniem werkende organisatie. We horen in de persoonlijke contacten steeds weer: 'Wat een wonder dat mensen op zo grote afstand van ons kleine dorp als enigen hulp boden. We zien de hand van God in deze

ongedachte hulp.' Trouw aan onze opdracht hebben wij ook een aantal niet-kerkelijke mensen in de hoogste nood geholpen. Dit heeft een enorme impact op het denken van velen! De kerken groeiden na de natuurrampen heel sterk. En het mooie is, dat de kerken vol blijven (**foto 1**). Dus de verleende diaconale hulp past zeker in het zendingswerk. Onkerkelijke mensen werden naar de kerk getrokken! Soli Deo Gloria.

Irma

Onze laatste noodhulpactie betrof Irma, die zo veel verwoesting had aangericht op vele Caraïbische eilanden. De overheid meldde dat 31.540 woningen geheel of gedeeltelijk waren beschadigd. Op onze laatste reis, begin maart, zagen we dat de hulp aan de meer geïsoleerde gebieden ook hier nagenoeg uitbleef. Gelukkig dat velen hier ook een wat steviger huis hebben dan in Oost-Cuba, maar leed blijft er genoeg.

We bezochten met name het gebied rond de stad Sagua la Grande. In totaal hebben we een tiental gemeenten via de SEZ aan voedselpakketten kunnen helpen, waaronder een drietal namens het Deputaatschap Bijzondere Noden van de Oud Geref. Gemeenten in Ned. Hier en daar werden ook middelen gebruikt voor kleine reparaties en de

aankoop van matrassen. Ook in deze gemeenten bijzonder veel dankbaarheid aan de gevers.

Alberto

Triest genoeg werd dit gebied in mei nogmaals getroffen door hevige regenval en fikse overstromingen vanwege de tropische storm Alberto. Die groeide gelukkig net niet uit tot een orkaan. Wel kwam het hele gebied opnieuw onder water te staan (**foto 2**) en liepen de oogsten opnieuw schade op. Om maar te zwijgen van de ellende die dit opleverde voor de half- en niet-gerepareerde huizen. Een predikant meldde dat juist de armsten in zijn gemeente dubbel moesten lijden, want zij hadden hun huis niet kunnen repareren: opnieuw raakte binnen alles doorweekt, tot nieuwe matrassen toe.

Trieste werkelijkheid

Kortom, de situatie in Cuba blijft zorgelijk. Slechts 50% van de getroffen en geholpen aldus de officiële stukken, maar de praktijk leert meestal dat de werkelijkheid nog triester is. Het land waar zo veel suikerriet wordt verbouwd (eertijds het land met de grootste suikerproductie) moet dit jaar –en dat met een zeer zwakke economie– suiker importeren uit Frankrijk. Vele christen smeken ons te bidden voor hen in deze moeilijke omstandigheden. Dat verzoek onderstrepen we graag. Ook hopen we nog steeds op uw milddadigheid. We hebben weliswaar geen nieuw acties opgezet, maar giften voor noodhulp blijven zeer welkom.

Nieuwe grondwet

Sinds het aantreden van de nieuwe president van Cuba, Miguel Díaz-Canel Bermúdez, werkt een commissie van de Communistische Partij o.l.v. oud-president Raúl Castro aan een grondwetsherziening. In heel Cuba worden er debatten en gesprekken aan gewijd. Tot en met 15 november worden 135.000 vergaderingen met inwoners gehouden, over onder andere het invoeren van privébezit. Er is dus een zekere inbreng van de bevolking mogelijk, maar ieder ervaart dit toch als riskant: alles wordt met naam en adres genoteerd.

Hoewel in de wet de naam “communisme” wordt vervangen door “socialisme”, blijft het eenpartijstelsel gehandhaafd. Andere partijen zijn dus ook onder de nieuwe wet illegaal, want, luidt de redenering: ‘Een meerpartijstelsel is een kapitalistisch instrument om de eenheid van het volk te vernietigen.’ Moedige jongeren hebben een gezamenlijk verzoekschrift ingediend voor de afschaffing van de dienstplicht of verkorting daarvan. Maar al op voorhand is dit als een onwettig verzoek betiteld.

Kerken en grondwet

Formeel wordt in deze grondwet duidelijk ‘godsdienstvrijheid’ geregeld, hetgeen in de praktijk al zo functioneert. Maar er is in de kerken breed verzet gekomen tegen paragraaf 68 van de wet, waardoor nu ook het homohuwelijk zou worden toegestaan. Fidel Castro was daar in het verleden sterk op tegen, maar nu de dochter van Raúl Castro de homolobby aanvoert, lijkt deze wijziging op voorhand aanvaard. Echter... én de Rooms-Katholieke Kerk en een groot deel van de protestantse kerken tekenen hiertegen hevig verzet aan. Met name de grote kerken Asambleas de Dios, Iglesia Metodista, Liga Evangélica de Cuba en de Oostelijke en Westelijke Baptisten wijzen dit on-Bijbelse homohuwelijk sterk af. Ook in de kerk ‘Los Pinos Nuevos’ leeft het verzet, maar zij heeft zich nog niet formeel uitgesproken, evenmin als de Iglesia Reformada Cristiana. De verwachting is dat zij zich bij het verzet zullen aansluiten. Daarmee is er dus een massaal verzet. Dit verzet neemt on-Cubaanse vormen aan, want wat zelden gebeurde in de laatste 70 jaar gebeurt nu: in verschillende kerken worden protestbijeenkomsten georganiseerd (**foto 3**). Juist binnen de kerken is dus gelukkig behoefte aan de waarde van het traditionele gezin; vandaar de afbeelding op de vlaggen.

De SEZ heeft drie parttime medewerkers kunnen benoemen. De benoemingen houden verband met de aanstaande pensionering van Cubacoördinator & bureaumedewerker J. (Jan) Haeser. Maar bovendien ervaren wij dat de Heere ons werk zegent en zien wij mogelijkheden om het werk te intensiveren. U leest hieronder om wie het gaat:

E.J. (Elbert) Verboom (39) is per 1 augustus 2019 benoemd tot Cubacoördinator (standplaats Nederland) en zijn vrouw **J.M. (Annemarie) Verboom-Bijsterveld** (38) per 1 september dit jaar tot bureaumedewerker. Het echtpaar Verboom woont met hun vijf kinderen in Poederoyen. Eerder waren zij enkele jaren werkzaam in het Spaanssprekende Bolivia, voor de zending van de Netherlands Reformed Congregations, de Amerikaans-Canadese zusterkerken van de Gereformeerde Gemeenten. Gedurende het onderwijsjaar 2018/2019 blijft Verboom als docent Engels verbonden aan het Hoornbeeck College in Rotterdam.

Echtpaar Verboom-Bijsterveld

Margreet de Vree

Verder is per 15 september tot communicatiemedewerker benoemd **M. (Margreet) de Vree** (23) uit Dodewaard. Zij rondde deze zomer haar universitaire studie Communicatie en Beïnvloeding af.

Wij zijn blij en dankbaar dat deze mensen op onze weg zijn geplaatst. De nieuwbenoemde medewerkers wensen wij de leiding en nabijheid van de almachtige God toe.

Wij danken alle kerken die ook dit jaar rond Hervormingsdag een bijeenkomst en/of collecte voor de SEZ houden! Let goed op de aankondigingen in de pers, want nog niet alle opgaven waren binnen toen de kopij voor dit nummer ingeleverd moest worden.

Boven-Hardinxveld: wo. 31 oktober, 19.30 uur. Herst. Herv. Kerk, Nassaustraat 4: ds. N.P.J. Kleiberg.

Dordrecht: wo. 31 oktober, 19.45 uur, Geref. Gem., Mauritsweg 286: ds. J. van Rijswijk ('Paulus' roem in het Evangelie'); ds. D. van Luttkhuizen ('Over de vrijheid van een christen'). M.m.v. gem. koor "Vox Humana" o.l.v. Lennert Knops; chr. ens. "Scherzando" o.l.v. Corné Hoogerbrug; organist: Jan Peter Teeuw. (Cd- en boekentafel; betaling per machtigingskaart mogelijk).

Genemuiden: wo. 31 oktober, 19.30 uur, Bethelkerk: ds. W. van Vlastuin.

Oldebroek: wo. 31 oktober, 19.30 uur, in Herst. Herv. Kerk: ds. J. de Bruin; ds. M. van Reenen; ds. R.P. van Rooijen (dienst gaat uit van CGK Elburg, HHK Oldebroek en HHK Oosterwolde).

Ouddorp: wo. 31 oktober, 19.00 uur, Eben-Haëzerkerk, Diependorst 18a: ds. G. Pater (gezamenlijke dienst HHK/GG).

Ouderkerk a/d IJssel: wo. 31 oktober, 19.30 uur, Herst. Herv. Kerk, Abelenlaan 41: ds. D. Heemskerck; ds. R.W. Mulder.

Rijssen: wo. 31 oktober, 19.30 uur, Oud Geref. Gem., Oranjekerk: ds. H. Zweistra.

Rotterdam: wo. 31 oktober, 19.30 uur, Sionkerk Geref. Gem., Romanohof: stud. P.J. de Raaf; ds. A.J.T. Ruis. Thema: 'Het gebed bij Luther en het gebed bij Calvin'.

Scheveningen: wo. 31 oktober, 19.30 uur, Chr. Geref. Kerk, Prins Mauritslaan 15. 2582 LK, 's-Gravenhage: ds. W.L. van der Staaij; ds. N. van der Want; ds. Harinck.

Sliedrecht: vr. 26 oktober, 19.30 uur, Chr. Geref. Kerk "Beth-El", Kerkbuurt 72: ds. H. Peet; ds. H. J. van der Veen. Thema "Vast en zeker".

Tholen: wo. 31 oktober, 19.30 uur, Geref. Gem., Dominee G.H. Kerstenstraat 2, 4691 DS: ds. W. Meijer (meditatie); ds. P.D. den Haan (kerkhistorie) (Gezamenlijke bijeenkomst reformatische kerken).

Werkendam: do. 25 oktober, 19.30 uur, Chr. Geref. Kerk "Rehoboth", Binnengriend 27: ds. L. Treur (op.); ds. H.J. Lam (referaat: "Luther als realist"); oud. H.J. Lobbezoo (sl.).

Wijk en Aalburg: wo. 31 oktober, 19.30 uur, Geref. Gem., Polstraat 6: Thema: "Verkiezing: Gods spiegel": oud. A. Rozendaal (op.); ds. M.A. Kuijt: "Deze spiegel ontmaskert"; ds. W.M. Mulder: "Deze spiegel onthult".

Zeist: wo. 31 oktober, 19.30 uur, Oude Kerk, Dorpsstraat: ds. W. Harinck. M.m.v. "Sursum Corda" o.l.v. Johan Pitlo.

Zuilichem-Brakel: wo. 31 oktober, 19.30 uur, Herst. Herv. Kerk, Uilkerweg 21 b, 5305 TD Zuilichem: ds. A. van Heteren; ds. P. Verhaar.

Er zijn verschillende manieren waarop u de SEZ kunt steunen. Eenmalig of structureel. Hieronder een korte beschrijving, zodat uzelf kunt kiezen welke vorm u het meeste aanstaat. Bij alle vormen kunt u ook een specifieke bestemming kiezen voor uw bijdrage.

Eenvoudige gift

Een gift/donatie aan de SEZ doen is heel eenvoudig:

- Per overboeking op **NL 65 INGB 0301 9573 63**, t.n.v. Spaanse Evangelische Zending.
- U kunt ons machtigen om een bedrag van uw rekening af te schrijven: maandelijks, per kwartaal, halfjaarlijks of jaarlijks (zie onderstaand details).
- Binnenkort willen we ook de mogelijkheid bieden om via Ideal op onze website (is in bewerking) eenmalig een bedrag te doneren.

Machtiging

U kunt ons dus ook machtigen een bedrag van uw rekening af te schrijven: eenmalig, maandelijks, per kwartaal, halfjaarlijks of jaarlijks. Download op de website het betreffende formulier of vraag het aan via info@sez.st.

U kunt uw machtiging te allen tijde intrekken. Omstreeks de 25e van elke maand worden de incasso's geïncasseerd. Mocht de 25e op een zon- of feestdag vallen, dan vindt incassering een of enkele dag(en) later plaats.

Of steun ons structureel met een periodieke schenking; fiscaal zeer gunstig, ook voor u!

Details leest u hieronder:

- *Periodiek schenken*

Periodiek schenken betekent dat u jaarlijks een vast bedrag schenkt over een periode van minimaal vijf jaar. Uw bijdrage wordt dan van uw rekening afgeschreven in termijnen die u zelf aangeeft: per jaar, halfjaar, kwartaal of maand. U kunt zelf aangeven of u deze termijnen via automatische incasso wilt laten afschrijven of dat u die zelf overmaakt. Er is geen minimumbedrag voor een periodieke schenking, maar dus wel een minimumtermijn. U verbindt zich voor ten minste vijf jaar aaneengesloten aan de schenking.

- *Geen notaris nodig*

Sinds 2014 is het niet meer nodig dat een periodieke schenking via een notaris wordt geregeld. Een 'onderhandse akte', bijvoorbeeld een schriftelijke overeenkomst, is nu voldoende om de periodieke schenking vast te leggen. U treft een modelovereenkomst aan op onze website www.sez.st die u kunt downloaden. Ook kunnen wij deze desgewenst per post toezenden.

- *Periodiek schenken en de fiscus*

Periodiek schenken is fiscaal aftrekbaar en daarom een zeer gunstige manier om de stichting Spaanse Evangelische Zending te steunen. Afhankelijk van uw inkomen betaalt de fiscus tot wel 52% van de schenking.

Voor al uw steun, die bijdraagt aan de verbreiding van het Evangelie (een Bijbelse opdracht), zijn wij u bij voorbaat zeer dankbaar. Ieder die ons structureel steunt, ontvangt ook ons blad *Zendingsbode* 4x per jaar. Hartelijk aanbevolen!

Theologische faculteit IBSTE

in Spanje

'Tot aan het einde van de wereld', staat er veelbetekenend (in het Engels) op de gevel van de theologische faculteit IBSTE in Castelldefels bij Barcelona in Spanje. SEZ-werker ds. B. Coster is docent en decaan aan IBSTE. Ook dochter Marije is docente. Zij is arabiste, gespecialiseerd in de islam, en geeft het vak 'Zending onder de islam'.

Volle collegezaal op IBSTE. Niet ieder studiejaar zijn er echter voldoende aanmeldingen om een stabiele eerstejaarsgroep te kunnen vormen. Sommige studenten kunnen het lesgeld, soms nog te vermeerderen met kost en inwoning, onmogelijk betalen. De SEZ draagt jaarlijks bij aan een beurzenfonds om enige leniging in deze nood te brengen. Alle interne studenten zijn trouwens verplicht huishoudelijk werk te doen. Sommigen werken extra uren, soms ook in de zomermaanden, wanneer het gebouw christelijke vakantiegasten ontvangt. (foto's RD)

Een Bijbel voor iedere slaaf

Op vrijdagavond 26 juli 1833 trok het Britse parlement de gigantische som van 20 miljoen pond uit voor de vrijlating van alle slaven in de Britse kolonies. Het was luttele dagen voor de dood van William Wilberforce, die zich met zijn medestrijders bijna vijftig jaar voor afschaffing van de slavernij had ingezet. Eerder al (in 1807) had het Britse parlement een verbod op slavenhandel uitgevaardigd.

Speciaal fonds

Nogal eens wordt vergeten dat het Brits & Buitenlands Bijbelgenootschap (BFBS) in de tussenliggende jaren een speciaal fonds in het leven had geroepen. Daaruit moest voor alle vrijgelaten slaven een Bijbel bekostigd worden, 'als compensatie voor het onrecht dat hun was aangedaan.' Tussen 1830 en 1837 verstuurde het BFBS in totaal zo'n 60.000 Bijbels en Nieuwe Testamenten voor vrijgelaten slaven, voornamelijk op de Caraïbische eilanden in Latijns-Amerika.

Eerdere verspreiding

Ook had vanaf 1818 de Schot James (Spaanse naam: Diego) Thomson gedurende twee lange periodes, van 1827 tot 1830 en van 1842 tot 1844, de Latijns-Amerikaanse landen en de Caraïbische eilanden doorkruist om namens het BFBS overal Bijbels te verspreiden, Bijbelgenootschappen op te zetten en zelfs hier en daar kerkjes te stichten. Hij probeerde de Bijbel vooral op scholen te laten gebruiken als lees- en lesboek. Daarbij werd de Lancaster-methode toegepast: oudere leerlingen droegen hun kennis over op jongere. In 1837 trok

Thomson drie maanden lang door Cuba, van het ene einde tot het andere. Ondanks tegenwerking van rooms-katholieke douaniers en geestelijken, wist hij 268 Bijbels en Nieuwe Testamenten te verkopen. Vooral de zwarte slavenbevolking (in Cuba werd de slavernij pas in 1886 officieel afgeschaft) wilde dolgraag een Bijbel.

'Van Groenlands bergen'

In die vroege 19^e eeuw, waarin het zendingsbesef echt tot ontwaken kwam, vooral in Groot-Brittannië,

James Thomson (Beeld Wikimedia)

Thomson trok al in 1837 met Bijbels door Cuba

De pedagogische academie 'Diego Thomson' in Lima (Peru) is vernoemd naar de beroemde Bijbelverspreider (1788-1854). Tot begin deze eeuw stelde de Gereformeerde Zendingsbond een docent voor deze onderwijs-inrichting beschikbaar. (Archiefphoto GZB)

werden zendingsvergaderingen vaak besloten met het zingen van het door de anglicaanse bisschop Reginald Heber gedichte lied *From Greenland's Icy Mountains*. Het ging over de geestelijke nood in gebieden die nog niet met Gods Woord bereikt waren. Het was een van de weinige zendingsliederen die er toen bestonden. In het Nederlands zorgde Isaïc da Costa voor een vertaling onder de naam *Men roept van Groenlands bergen*. Het kon gezongen worden op de melodie van *O, laat mij 't u vertellen...* of *Eén naam is onze hope*. Het derde couplet kun je, behalve als oproep, ook als toepassing beschouwen. Vooral als lezers/zangers zich afvragen of ze tot die 'wij' behoren. Het luidt:

*En wij, wier zielen leven
bij 't Godslicht van omhoog,
wij zouden 't licht onthouden
aan 't naar ons starend oog!
Bevrijding, ja, bevrijding
in des Gezalfden naam, –
die brenge aan alle volken
ons aller stem te zaam!*

Granville Sharp (1735-1813), oudere tijdgenoot van Wilberforce, was een van zijn belangrijkste medestanders in de strijd voor afschaffing van slavenhandel en slavernij. Sharp leidde de oprichtingsvergadering van het Bijbelgenootschap BFBS in 1804. (Beeld Wikimedia)

Postzegels

Postzegels enz. ontvangen van: fam. Louis-Huisman, Scarborough, Canada; fam. L. Beenhaker, Sliedrecht (boeken); fam. W. Plaisier, Hendrik-Ido-Ambacht (mobieltjes); fam. De Ruijter, Hardinxveld-Giessendam; N.N. (ansichten); mevr. Rijken, Gameren (boeken); fam. H. Plaisier, Capelle a/d IJssel (laptops); fam. Van der Kooi, Langbroek (boeken); N.N., Hardinxveld-Giessendam (mobieltjes); fam. De Gier, Hardinxveld-Giessendam (boeken); verder kleine zendingen postzegels en geboortekaartjes van diverse personen.

Allen weer hartelijk bedankt!

Behalve postzegels (graag ruim afscheuren) en gebruikte laptops, mobieltjes **(a.u.b. wel met oplader, anders zijn ze op Cuba niet inzetbaar)** enz., zijn verder altijd welkom: theologische boeken, christelijke leesboeken en boeken over de natuur;

ansichtkaarten van vóór 1960, vooral kerken, molens en dorpsgezichten; ook geboortekaartjes.

Alles opsturen naar SEZ, Postbus 273, 3370 AG Hardinxveld-Giessendam, of afgeven bij een van de bestuursleden.

Afgeven kan ook bij de heer Van der Vlist, adres zie hieronder. Voor grotere partijen is opzenden portvrij mogelijk, neemt u dan even contact op met ons kantoor? Tel 06-28298697. Grotere hoeveelheden boeken komen we bij u afhalen.

Postzegels kopen

Wie belangstelling heeft om postzegels te **kopen** (verzamelaars of groothandel), kan terecht bij onze vrijwilliger, de heer Marijn van der Vlist, Merellaan 286 in 2902 JM Capelle a/d IJssel, tel.: 010 4584005 of e mail: mmvlist@live.nl

Nieuwe abonnee

- U kunt mij noteren als nieuwe abonnee.
- Ik wil liever eerst een proefnummer.

naam:

adres:

postcode:

woonplaats:

Voor het abonnementsgeld ad € 5,- (vier nummers per jaar) ontvang ik t.z.t. uw acceptgiro. Deze bon in envelop ZONDER POSTZEGEL zenden aan: **Spaanse Evangelische Zending**
Antwoordnummer 920 - 3350 VG Hardinxveld-Giessendam
Aanmelding ook mogelijk via info@sez.st

